

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Bevarandeplan för Natura 2000-område

Hallstenstorp

- Områdeskod
SE0310712

- Bevarandeplanen
reviderad/fastställd
2016-12-12
2005-12-13

- Beteckning
0600-40-0712

Bakgrund

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut Natura 2000-områden. Genom utpekandet åtar sig länderna att naturmiljöerna och arterna i varje område långsiktigt ska bevaras. Natura 2000-nätverket är viktigt i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I de båda direktiven listas särskilt värdefulla naturmiljöer och arter.

Bevarandeplan

Bevarandeplanen beskriver området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturmiljöer och arter som ska vara i gynnsamt bevarandetillstånd. Även vad som kan påverka Natura 2000-området negativt, behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, liksom uppföljning beskrivs också. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen och kan revideras när ny kunskap tillkommer eller om omständigheterna i eller utanför området ändras.

Lagstiftning

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kapitlet 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Tillstånd krävs inte för de åtgärder som behövs för skötseln av naturmiljöerna i området. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument utan ett underlag för prövningar av eventuella åtgärder i Natura 2000-området.

Kontakt

Vid frågor om Natura 2000 kontakta Länsstyrelsen:

- Telefon växel: 010-22 36 000
- E-post: jonkoping@lansstyrelsen.se

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0310712 Hallstenstorp

Kommun: Sävsjö

Områdets totala areal: 3,1 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-12

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2005-12-13

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6230 - Stagg-gräsmarker

6270 - Silikatgräsmarker

6510 - Slätterängar i låglandet

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000 är att säkerställa den långsiktiga överlevnaden för Europas mest värdefulla och hotade naturtyper och arter. I varje enskilt Natura 2000-område är syftet att prioriterade naturtyper och arter bevaras så att området på bästa sätt bidrar till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

I Natura 2000-området Hallstenstorp är de prioriterade bevarandevärdena de öppna slätter- och betesmarkerna med dess värdefulla och artrika flora. Det främsta syftet är att bevara slätterängen och förekomsten av granspira.

Motivering: Området har mycket höga värden knutna till slätterängar i låglandet och till naturtyperna stagg- och silikatgräsmarker. Slätterängar har stor betydelse för hotade artgrupper såsom slättergynnade kärlväxter, fjärilar och vildbin. Stagg- och silikatgräsmark är prioriterade naturtyper inom EU och betydelsefulla för bland annat hotade kärlväxter, t.ex. är den rödlistade granspiran funnen här. Hävdade fuktängar är viktiga för den biologiska mångfalden inom flera artgrupper bland annat fjärilar, fåglar och vildbin.

Prioriterade åtgärder: Årlig slåtter, fagning, höbärgning och efterbete på slåttermark. Årlig beteshävd på betesmark och röjning av sly vid behov.

Beskrivning av området

Vid Hallstenstorp finns en välhävdad, artrik slåtteräng som hävdas genom traditionell lieslåtter och efterbete. Ängen användes tidigare som betesmark. Efter att hävden med slåtter införts har det syns en tydlig ökning i mängden slåttergynnade arter som smörbollor, svinrot och ängsvädd. Andra vanliga arter i ängen är darrgräs, hirsstarr, slåttergubbe, sommarfibbla, jungfrulin och prästkrage.

Norr och öster om ängen betas marken fortfarande. Även här är artrikedomen stor, även om vissa slåttergynnade arter som svinrot och smörbollor har lägre frekvens i betesmarken. Å andra sidan förekommer betesgynnade arter som kattfot och stenmåra, som saknas i ängen. I betesmarken finns dessutom flera partier med förekomst av den rödlistade arten granspira. Den rikligaste förekomsten ligger i östra delen av betesområdet, men små bestånd finns även norr om ängen, och i den lilla svackan söder om vägen. Granspiran växer i välbetade fuktiga hedpartier tillsammans med arter som slåttergubbe, stagg, björnmossa och lågvuxna starrarter.

Bevarandemål

Vad kan påverka negativt

Det största hotet mot området är utebliven eller otillräcklig skötsel. Minskad eller upphörd hävd leder på sikt till igenväxning med buskar och träd samt utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.

Generella hot som riskerar att försämra mångfalden av arter och strukturer i området kan t.ex. vara:

- Försämring eller förlust av grässvål t.ex. på grund av vildsvinsbök.
- För högt betetryck med häst, vilket på sikt kan utarma floran.
- Utebliven eller otillräcklig/olämplig skötsel.
- Avverkning av äldre träd eller buskar med höga naturvärden.
- Igenväxning kring äldre träd eller buskar av ljuskrävande arter, främst ek. Även äldre hamlade träd kan vara känsliga för beskuggning/konkurrens.
- Spridning av växtnäringssämnen eller bekämpningsmedel. Även tillskottsutfodring eller sambete med gödslade betesmarker eller vall på åkermark kan indirekt innebära tillförsel av näringsämnen.
- Användning av avmaskningsmedel som är negativt för den dynglevande skalbaggsfaunan.
- Markexploatering eller annan markanvändningsförändring i objektet eller i angränsande område, t.ex. skogsplantering, dikning, täktverksamhet eller samhällsbyggande i olika former.
- Inplantering/sådd av arter annat än i naturvårdssyfte.
- Körning med tunga fordon vid olämpligt vägslag, eller annan verksamhet som orsakar bestående markskador.
- Anläggande av längre eller kortare upplag eller dumpning av avfall, jord, sten, grus foder etc.

Generella texter kring vad som påverkar naturtyper och arter negativt finns även i Naturvårdsverkets naturtyps- och arts specifika vägledning.

Bevarandeåtgärder

Bevarandegärder

Vid behov tecknande av skötselavtal/miljöstödsavtal.

Aktuella skötselåtgärder är årlig fagning, slåtter, höbärgning och efterbete på slåttermark. Årligt bete på betesmark och röjning av sly vid behov.

Bevarandetillstånd**Uppföljning av naturtyper och arter**

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**6230 - Stagg-gräsmarker**

Areal: 0,9 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

De magra, staggrika fukthedarna med granspira, slåttergubbe, stagg och hirsstarr hör till naturtypen. Områdena saknar i stort sett träd och buskskikt.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Stagg-gräsmarkerna ska vara artrika, präglade av en lång hävdkontinuitet och ha en naturlig näringsstatus. Stagg ska vara en av de viktigaste arterna, men naturtypen måste också ha en hög artrikedom av andra hävdgynnade arter. Naturtypen ska hållas öppen, ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt området biologiska mångfald och får förekomma. Betestrycket ska vara tillräckligt för att främja en hög artrikedom av konkurrenssvaga ängs- och betesmarks växter. Typiska arter för naturtypen som t.ex. liten blåklocka, knägräs och stenmåra ska vara vanligt förekommande. Typiska insektsarter av t.ex. fjärilar och vildbin ska bibehållas eller öka i frekvens och utbredning. Förekomsten av granspira ska vara stabil eller öka. Arealen stagg-gräsmarker ska vara minst 0,9 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 1,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

I områdets södra delar finns torra-friska betesmarker som hör till naturtypen silikatgräsmarker. Här växer bland annat stenmåra, slåttergubbe, knägräs, jungfrulin och liten blålocka. Trädskiktet utgörs av glest stående äldre björkar. I buskskiktet märks enbuskar, nypon och en del slyuppslag.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Silikatgräsmarkerna ska vara artrika, präglade av en lång hävdkontinuitet och ha en naturlig näringsstatus. Naturtypen ska hållas öppen, ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt området artmångfald och får förekomma. Betetrycket ska vara tillräckligt för att främja den biologiska mångfalden, framförallt i form av ängs- och betesmarksarter. Typiska arter för naturtypen som t.ex. jungfrulin, bockrot och prästkrage ska vara vanligt förekommande. Typiska insektsarter av t.ex. fjärilar och spillningslevande bladhorningar ska bibehållas eller öka i frekvens och utbredning. Arealen silikatgräsmarker ska vara minst 1,3 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

6510 - Slåtterängar i låglandet

Areal: 0,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

I områdets västra del ligger en slåtteräng, med vissa delar snarast av fuktängskaraktär. Marken är välhävdad med årlig slåtter. Trädskiktet är glest och domineras av björk, i buskskiktet är enar vanliga. Floran i ängen är mycket rik, med mängder av smörbollor, svinrot, slåttergubbe, jungfrulin med flera hävdgynnade arter. Ängen slås från mitten av juli och återväxten efterbetas senare på säsongen.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Slåtterängar i låglandet ska vara artrika, präglade av en lång kontinuitet av slåtterängsskötsel och ha en naturlig näringsstatus. Naturtypen ska vara öppen, men ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt områdets biologiska mångfald och får förekomma. Slåttermarkernas höga värde för många hotade artgrupper, som t.ex. slåttergynnade kärlväxter, fjärilar och vildbin, ska främjas och bevaras genom årlig hävd och lämplig skötsel. Typiska arter för naturtypen som t.ex. prästkrage, hirsstarr och slåtterfibbla ska vara vanligt förekommande. Arealen slåtterängar i låglandet ska minst vara 0,3 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda om man bortser från den mycket ringa ängsarealen.

Dokumentation

Länsstyrelsen i Jönköpings län 1993, Ängs- och hagmarker i Sävsjö kommun, Miljö i Jönköpings län 1993:4

Uppgifter från ängs- och betesinventeringen, databas Jordbruksverket

Ekonomisk karta från 1950 talet

Modernt ortofoto

Bilagor

Kartbilaga (översiktskarta och naturtypskarta).

Natura 2000-område

Hallstenstorp

(SE0310712)

1:20 000

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

Natura 2000-område

Hallstenstorp

Natura 2000-område

Hallstenstorp

(SE0310712)

Bilaga
naturtypskarta

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Naturtyper

- Stagg-gräsmarker (6230)
- Silikatgräsmarker (6270)
- Slätterängar (6510)
- Ej Natura 2000-habitat

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

0 25 50 75Meter

